

פסחים יז

שמואל	רב	
דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן	דכן ממש	משקין בית מטבחיא
טומאת משקין עצמן דאורייתא, לטמא אחרים - דרבנן. וכי גזור רבנן - במשקין דעלמא, במשקין בית מטבחיא - לא גזור. וכי לא גזור רבנן - לטמוי אחרים, אבל טומאת עצמן - יש להן.	טומאת משקין דרבנן, וכי גזרו רבנן - במשקין דעלמא, ובמשקין בית מטבחיא לא גזור.	הטעם

קושי 6 על רב: תא שמע: **הן י'סא א"ש כשר קפס ככלל כגזרו ושע ככפלו אז ה'רחס ואז הנ'ג' ואז הי"ן ואז שטן ואז כל נאכל היקפס ועט הכהנים ו'אמרו דא**
ואמר רב: אישתבש כהני!

תירוץ: מידי הוא טעמא אלא לרב, רב משקי בית מטבחיא תני, אבל משקי בי מדבחיא - מטמא. דעות שונות בהבנת פסוק זה:

שמואל	רב	
לא	כן	האם הכהנים טעו
חמישי בקדש בעא מינייהו ואמרו ליה טהור	רביעי בקדש בעא מינייהו, ואמרו ליה טהור	הבנת הפסוק בחגי
לא - חמשה מנא ליה? תירוץ: מי כתיב ונגע כנפו? ושע ככפלו כתיב - במה שנגע בכנפו.	כן - היינו דכתיב ארבעה: לחם ונזיד ויין ושמן.	האם הדעה מסתדרת או לא

קושי על רב: תא שמע: **ו'אמרו חז' אי י'ע טמא נפס ככלל א'ה הי'טמא ועט הכהנים ו'אמרו י'טמא.**

שמואל	רב	
כהנים לא טעו	כהנים טעו	מקרה קודם
כהנים לא טעו	כהנים לא טעו	מקרה הזה
כן - מדהכא לא אישתבש - התם נמי לא אישתבש	לא - מאי שנא הכא דאישתבש ומאי שנא התם דלא אישתבש? תירוץ 1: אמר רב נחמן אמר רבה בר אבון: בקיאיין הן בטומאת מת, ואין בקיאיין הן בטומאת שרץ. תירוץ 2: התם רביעי, הכא שלישי	האם הדעה מסתדרת או לא

קושי על שמואל: תא שמע: **וען חז' ו'אמרו כן העיס הפה וכן הזוי הפה א'פני נאסי ה' וכן כל נעשה י'הויס ואשר י'קריכו ס'טמא הוא.** בשלמא לרב - היינו דכתיב **טמא**, אלא לשמואל אמאי **טמא**? -

תירוץ: איתמוהי קא מתמה.

קושי: והא **וכן כל נעשה י'הויס** כתיב!

תירוץ: אמר מר זוטרא ואיתימא רב אשי: מתוך שקלקלו את מעשיהם - מעלה עליהם הכתוב כאילו הקריבו בטומאה.

עוד מחלוקת בעניין שיטת יוסי בן יועזר

לוי	רב	
משקי בי מדבחיא	משקי בית מטבחיא	נוסח במשנה
הניחא אי סבירא ליה כשמואל, דאמר דכן מלטמא טומאת אחרים, אבל טומאת עצמן יש להן - משכחת לה,		כפי מי סובר לוי במחלוקת לעניין טומאת משקין -

דנגעי כולהו בראשון. אלא אי סבר ליה כרב דאמר דכן ממש היכי משכחת לה? <u>קביעה</u>: על כרחך כשמואל סבירא ליה.		נטמאים מדאורייתא או מדרבנן בלבד?
	ולשמואל, הניחא אי סבר לה כרב, דתני משקי בית מטבחיא, אבל משקי בי מדבחיא אחריני נמי מיטמאו - רביעי הוא דלא עביד חמישי, הא שלישי - עביד רביעי. אלא, אי סבר ליה כלוי, דתני משקי בי מדבחיא - מאי איריא רביעי דלא עביד חמישי? אפילו שני ושלישי נמי לא עבדי! <u>קביעה</u>: על כרחך כרב סבירא ליה.	כפי מי פוסק שמואל במחלוקת זו על פי הבנתו בפסוקים בחגי?
הדם והיין והשמן והמים, משקי בי מדבחיא, שנטמאו בפנים והוציאן לחוץ - טהורין. נטמאו בחוץ והכניסן בפנים - טמאין קושי: איני? והאמר רבי יהושע בן לוי: משקי בי מדבחיא, לא אמרו דכן אלא במקומן. מאי לאו - למעוטי נטמאו בפנים והוציאן לחוץ! תירוץ: לא, למעוטי נטמאו בחוץ והכניסן בפנים. קושי: והא במקומן קאמר! תירוץ: הכי קאמר: לא אמרו דכן - אלא שנטמאו במקומן.	הדם והמים, משקי בית מטבחיא, שנטמאו בין בכלים בין בקרקע - טהורין. רבי שמעון אומר: בכלים - טמאין, בקרקע - טהורין	ברייתא לחזק

הבנה אחרת בטומאת משקין: אמר רב פפא: אפילו למאן דאמר טומאת משקין דאורייתא - משקי בית מטבחיא הלכתא גמירי לה.

קושי: אמר ליה רב הונא בריה דרב נתן לרב פפא: ואלא הא דאמר רבי אליעזר: **אין טומאה למשקין כל עיקר, תדע, שהרי העיד ר' יוסי בן יעזר איש צרידה על משקי בית מטבחיא דכן**. ואי הלכתא גמירי לה - מי גמירין מינה?
עוד קושי: אמר ליה רבינא לרב אשי: והא רבי שמעון, דאמר טומאת משקין דאורייתא, דתניא, **רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: לכלים - טהורין, לאוכלין - טמאין**. והכא קאמר רבי שמעון: **בכלים - טמאין, בקרקע - טהורין**. ואי הלכתא היא - מה לי בכלים מה לי בקרקע?
אין תירוץ: קשיא.

דיון בדברי ר' שמעון: אמר רב פפא: הא דאמרת בקרקע טהורין - לא שנו אלא מים, אבל דם לא. ומים נמי, לא אמרן אלא דהוי רביעית, דחזי להטביל ביה מחטין וצינורות, אבל לא הוי רביעית - טמאין.

דיון בדברי ר' יהודה (מדף טז): אמר מר: **רבי יהודה אומר: לכל טמא**. למימרא דסבר רבי יהודה טומאת משקין לטמא טומאת כלים דאורייתא? והתנן: **כל הכלים שיש להן אחורים ותוך, כגון הכרים והכסות והשקין והמרצופין, נטמא תוכו - נטמא גבו, נטמא גבו - לא נטמא תוכו**. אמר רבי יהודה במה דברים אמורים - שנטמאו מחמת משקין, אבל נטמאו מחמת שרץ - נטמא תוכו נטמא גבו, נטמא גבו נטמא תוכו. ואי סלקא דעתך טומאת משקין לטמא כלים דאורייתא, מה לי נטמא מחמת משקין, מה לי נטמא מחמת שרץ?
תירוץ 1: אמר רב יהודה אמר שמואל: חזר בו רבי יהודה.
תירוץ 2: רבינא אמר: לעולם לא הדר. הא - במשקין הבאין מחמת ידים, הא - במשקין הבאין מחמת שרץ.

דחיית תירוץ 2: אי הכי! אדתני **במה דברים אמורים שנטמאו מחמת משקין**, ליפלוג וליתני בדידה: במה דברים אמורים - במשקין הבאין מחמת ידים, אבל במשקין הבאין מחמת שרץ - נטמא תוכו נטמא גבו, נטמא גבו נטמא תוכו! אלא מחוורתא כדשנין מעיקרא: חזר בו רבי יהודה.

